

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnaburgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes
Coloniae Agrippinae, 1657

Decretvm VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

Hi, si testimonium Pastoris afferant, nequam eujusquam mulctæ subiaceant, pro ut etiam de jure & fori, & poli immunes sunt. Quamvis alias in puniendis hujusmodi excessibus ac Prævaricatoribus (quos Pastores etiam denunciare teneantur) pœnâ maximè Ecclesiasticâ, subordinatos Nobis serio in Domino hortamur, diligentiamque commendamus.

DECRETVM IV.

ET quia restitutâ nunc Germaniæ pace, & publico exercitio, non decet ab Universali Ecclesiæ piis ritibus, & consuetudine deviare; Mandamus, ut non tantum generales ab Ecclesia præscriptæ, sed etiam particulares ejusque loci Processiones, cum debita devotione, & ædificatione proximorum celebrentur. Declaramus autem generales, ab omnibus ubique Catholicis observandas processiones quæ sequuntur:

In solennitate, vel festo Purificationis.

In Festo Palmarum.

In Festo S. Marci Euangelistæ.

Tribus diebus Rogationum.

In solennitate Sanctiss. Corporis Christi.

In tribus Dominicis post festum Corporis Christi, dictæ die Hagelseyr.

In Dedicatione & Patrocinio Ecclesiarum, falvis ubique particularibus devotionibus. Processiones autem hujusmodi omnes & singulæ, cum debitis, approbatis, vel præscriptis cantionibus ritibusque, & servato populi ordine fiant, amotis scandalis, potationibus, comestionibus, aliisque non licitis, vel pietatem aliorum impediens, pro ut ante hac constituimus; in quo Pastores sedulo attendent, errantesque corrigent, incorrigibiles aut eorum graviores excessus deferent.

DECRETVM V.

Hvc etiam spectat cultus templorum, ac sacrarum imaginum, qui, si modeste & graviter observetur, ac omnia munda & nitida sint, multum ad devotionem facit; uti, si in vanitates & inutiles ornatus degeneret, aut particularis aliquis affectus, ac phantasia concurrat, noxius est. Hinc præter ea quæ Conc. Trid. Sess. 25 disponit, Nos, cum ornatum (quem pro more & vanitate horum temporum in populo videmus) etiam statuis præsertim B. Virginis adhiberi dolenter conspiciamus; omnem illam vanitatem vestium, ipsaque collaria, pileos, crines item veros, aliaque similia quam primum omnino tolli mandamus, sub pœnis Rectoribus Ecclesiarum imponendis. Prohibemus similiter tempore Quadragesimæ vestes illas albas, quibus ex abusu imagines

capite tenus obducuntur, & devotionem nullam excitant: sed cum juxta ritum Romanæ Ecclesiæ, & antiquissimam consuetudinem aliarum, eo jejunii tempore tegendæ sint, totæ etiam obducto velo cooperiantur. Porro, ut melius constent Sedis Apostolicæ declarationes circa cultum sacrarum imaginum, definitionem atque binas bullas novissimas Urbani VIII Pontificis hæc promulgamus, serioque omnibus quorum curæ est demandamus, ut templa, altaria, ornamenta, ac vasa sacra, pro eâ, quæ rem tantam decet, reverentiâ & majestâte, nitida & munda servent & habeant.

*Hæc in fine
hujus Syn-
odi ponun-
tur sub lit-
ris A.B.C.*

DECRETVM VI.

QVandoquidem sine temporalibus subsidiis Ecclesiæ conservari vix possunt, & notabilè damnum ex considerata alienatione bonorum hætenus fenserunt; nulli liceat inconsulto summo Pontifice aut Nobis, bona quæcunque vel in perpetuum, vel ad tempus alienare, aut quovis modo diminuere: & quidem nunquam, nisi in evidentem Ecclesiæ utilitatem vel necessitatem, cujus cognitio ad Nos, & ad nullum inferiorem vigore Canonum spectat.

DECRETVM VII.

QVamobrem volumus, ut Decani locorum singulis annis bis, in vere & autumnò fabricam Ecclesiarum & quarumcunque domum ad eam spectantium assumptis peritis visitent, & si quæ emendanda judicaverint, illico demandent: Et quod si Pastores, Æditui aut Ludimagistri, vel quicumque Ecclesiarum ministri, vel ipsi Beneficiati in eo negligentes fuerint, Nobis in Synodo denuncient, ut auctoritatem Nostram interponere, aut etiam, si quem interim mori contigerit, ex hæreditate damnum resarcire valeamus.

DECRETVM VIII.

VTque & Nobis, & Successoribus Nostris tantò accuratius constare possit quæ bona, domus, agrive ad Ecclesias, earumque proprietatem, aut protectionem spectent, & omnis ansa imminuendi præscindatur: Volumus ut singuli Decani intra tres menses, id est ad festum S. Petri Apostoli, designationem omnium ædificiorum & agrorum ad Ecclesias, earumque Rectores vel Ministros spectantium, cum suis limitibus ac juribus specificè designatis, in quorum possessione sunt, aut esse debent, Nobis deferant ad Archivium

repo-

reponendam, retentâ pro se & successoribus suis copiâ, quam in certum librum diligenter describi, quilibet curabit. Proinde omnibus ac singulis Pastoribus, Capellanis ac Beneficiatis in virtute sanctæ obedientiæ, sub pœnis etiam ac Ecclesiasticis censuris mandamus, ut intra hoc tempus sine mora sub fide sacerdotali ac juramento, quo Deo, Ecclesiæ suæ, ac Nobis obligati sunt, talem designationem diligenter, sincerè, ac sine fraude conficiant, Decanisque suis exhibeant Nobis transmittendam: morosi vero pœnam 24 florenorum aureorum etiam irremissibiliter experientur.

DECRETVM IX.

Immunitas Ecclesiastica in asyllum pœnitentiæ ac protectionem innocentiam introducta, nulla ratione servare debet defensionem improborum, minus occasio esse impune scandala patrâdi, iramque Dei in patriam, Nosque ipsos provocandi: Quare omnes de publicis criminibus famosas, vagas, ignotas suspectasque personas utriusque sexus, & quæcunque sint, inter has præcipuè eas, quæ aliquando lapsæ fuerunt, declaramus immunitatis Ecclesiasticæ incapaces, ita ut five in cœmeteriis, aut domibus Ecclesiasticorum deprehendantur, à Ministris Nostri Ecclesiasticis & Laicis, quibus commitemus, sine ulteriori via juris extrahi & exturbari liberè & licitè possint.

Repetimus quoque ex causis animum Nostri moventibus decretum antehac etiam promulgatum, ut nullus Ecclesiasticorum cuiuscunque status & conditionis sit, familiam alienæ religionis suscipere, aut alere præsumat, cum parum inde commodi, sed magnum scandali aut obrectationis periculum oriatur.

DECRETVM X.

Magna, ex Ecclesiasticorum malâ vitâ, scandala, & ex rarâ conscientiam purgatione pericula generari, exempla, heu! nimium docent. Quare repetimus leges Nostrias sapius promulgatas, de menstrua singulorum confessione, & testimoniorum exhibitione, quem in finem certam formulam præscripsimus, quam Confessarii observabunt; Designabitque quilibet ex vobis in scripto, & Officiali Nostro consignabit ante abitum ex hac Synodo stabilem aliquem Confessarium, cuius hæcenus usus sit, vel de cætero constanter in viâ spiritali necessariâ directione uti velit.

Forma: Ego infra scriptus testor R. D. N. mihi hac N. die, Mensis N. sacramentaliter

confessum, atque à me legitime absolutum. Signatum N. die qua supra, anno N.

Ita testor
N. N. N. Ordinis N.
Conventus N.
vel Pastor N. in N.
vel Capellanus N. in N.

Peractâ decretorum lectione, Illustrissimus dato signo per Officialem præsentem interrogari fecit, num quid ulterius proponendum resset. Tum mota per aliquos est quæstio, an habitantes in Parochiis Acatholicis, ab aliis, quam eis, quibus Parochiæ illæ sunt commendatæ, absolvi valeant.

Ad quod I. S. C. respondit non posse, eò quod nullis aliis, nisi quibus Parochiæ illæ commendatæ sunt, in istiusmodi personas competat iurisdictio; nisi de illorum consensu quibus commissæ sunt animæ.

His ita constitutis conclusio hujus, & indictio proximæ Synodi per Promotores de more rogata, quæ, præmissis consuetis cærimoniis, precibus & aliis finita, & nova in feriam tertiam post festum S. Remigii, quæ est dies tertia Octobris indicta, præsensque cum benedictione dimissa est, ea tamen lege, ut craftinâ omnes pro defunctis celebrent, & non nisi sacro solenni pro iis in Cathedrali decantato recedant.

Altera die hora septima, Illustrissimo impedito ex invaletudine aliquâ, cantatum sacrum pro defunctis per Reverendissimum Episcopum Sebastensem, ad quod frequentes de Clero convenerunt.

Denique cuius petenti ad I. S. C. accessus datus est, ad proponenda gravamina, & mandata privata excipienda.

Cum etiam in hac Synodo vernali in consueto scrutinio Decanorum, à plerisque propositum & dubitatum fuerit; an obligatio festorum, quæ in Calendario vocantur Devotionis, in hac Diœcesi sit sub peccato mortali? Quam dubitationem Illustrissima sua Celsitudo auditis rationibus ita declarandam existimavit; Quod quidem Pastores locorum, & quorum est officium divinum peragere, obligare intendat ad divina ante meridiem cum quadam adhortatione, & Processionibus consuetis, ubi incidunt, juxta decreta hujus Synodi, celebranda. Laici vero sub peccato non constringantur, ut hujusmodi divinis intersint, aut ab opere servili abstineant: Ut tamen laudabilis hæc Ecclesiæ consuetudo reducatur, dat & reservat sibi potestatem absentes, aut contravenientes, præcipuè verò, & præ aliis eos, qui, dum Processio aliqua per agros aut domos transit, cum scandalo laborant, exemplariter mulcandi. Vnde mandat omnibus Ecclesiarum Rectoribus,